

Milosrdný OTEC a jeho mladší syn (Lk 15, 11–24)

Biskupské svěcení Tomáše Holuba

Foto: Sergey Nivens - Adobe Stock

Když děti v hodině náboženství doplňovaly v pracovních listech křížovku, už měly tajenku téměř hotovou, ale scházela jim tam asi dvě písmena. Z toho už se dalo odvodit znění tajenky i bez vylučování zbývajících slov. Dopsaly písmena tak, že vyšlo „marnotrapný“. Děti znaly slovo, které jejich vrstevníci často používají, tedy že je něco „trapné“, ale výraz, který se používá jako součást názvu podobenství, neznaly nebo si na něj nevzpomněly.

Ano, domníváte se správně, že se jedná o podobenství „o marnotratném synovi“. Děj podobenství je dobře známý. Mladší syn požádá otce o podíl majetku, který na něho připadá. Je to dědictví, které tehdy normálně člověk získával až po smrti otce. Tím, že chce syn tento majetek, jako by si přál smrt otcovu. A chce od něho odejít, cítí se ve společenství s ním hodně svázaný, chce větší svobodu, jak si ji sám představuje. Vždyť když má peníze, může si dovolit všechno. Ale peníze se rozkutálí a „neomezené“ možnosti se vyčerpají. Svým nanicovatým, „marným“ utrácením (proto „marnotratný“) se dostane na mizinu. (Všechny tyto věci, které dělá, jsou přece jen „trapné“.) Nakonec však sám přijde na to, že pravá svoboda takto nevypadá. Že pravá svoboda je tam, kde je přijímán s láskou, zdarma, bez nějaké hmotné

odměny, a také tam, kde může lásku druhým projevovat. Ví, že právě toto zakoušel doma a že si takové svobody nevážil. Jako černý stín jde s ním jeho vina, která, pokud v ní zůstává, mu zabraňuje obnovit způsob života předtím, než odešel do daleké země. Ale protože také ví, že i ten nejposlednější služebník se tam má lépe než on v daleké zemi, bez peněz, bez důstojnosti, rozhodne se vrátit domů, vyjádřit co nejpokorněji svou omluvu a poprosit alespoň o zaměstnání námezdního dělníka. S tímto rozhodnutím jde do domu svého otce.

Ale otec svým jednáním předčí všechna jeho očekávání. Syn nemusí ani vkročit do domu, aby se setkali, vždyť ho otec už zdaleky vyhlíží. I když to bylo pod důstojnost otcova stavu a věku (otec rodiny byl v Palestíně v době Ježíšově daleko váženější, než my to známe dnes), běží synovi naproti, nečeká ani na omluvu a vše ho objímá. Syn sice ze sebe dostane omluvnou větu, jak si ji předem připravil, ale otec ho ani neposlouchá. Nesmírně ho těší to vědomí, že se syn vrátil. Nechává přinést ty nejlepší šaty, ne jen nějaké běžné, aby si syn mohl vyměnit ten svůj roztrhaný oděv. Dává mu na ruku prsten, který potvrzuje jeho synovské postavení. Obouvá jeho bosé nohy do luxusních sandálů. Příkazuje zabít a připravit to nejtučnější tele, které je chováno pro ty nejslavnější

ší příležitosti (možná, že už měli nějakou takovou událost naplánovanou, ale to vše jde stranou). Nechává dokonce povolát orchestr, který má svou hudbou navodit atmosféru nesmírné radosti nad synem, který „byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen“ (Lk 15, 24). Ta slova, zvláště protiklad mrtvý – živý, vyjadřují otcovy pocity, jak vnímal synův stav předtím a nyní. Ostatně, i když ve skutečnosti nezemřel, jeho život v cizí zemi jako by ani životem nebyl, byl to stav jakési duchovní smrti. Naopak, doma, u otce, s odvržením toho špatného, co dělal předtím, znovu nabývá ten pravý život.

Protože otec, a ne mladší syn, je hlavní postavou podobenství (vystupuje i v jeho druhé části, v rozhovoru se starším synem), jeho příhodnější název je „O milosrdném Otci“. Otec v tomto podobenství ukazuje tu nejryzejší tvář Božího milosrdenství. To také uskutečňuje Ježíš svým přístupem k celníkům, nevěstkám a vůbec všem hříšníkům, kteří k němu přicházejí s důvěrou a lítostí nad hříchy. Bůh v těchto případech rád zapomíná na nevděk a pohrdání, jejichž projevy od nich předtím zakusil, a ukazuje neskrývanou obrovskou radost z obnoveného společenství s ním.

otec Bedřich Horák

Biskupské svěcení, to je velká a výjimečná událost! Při tomto obřadu jsem si uvědomil, jak pokračujeme v apoštolské tradici. Stejně jako bylo prvních apoštolů dvanáct, i naše česká církev má podobný počet. V sobotu 30. dubna se mnozí z nás mohli účastnit této jedinečné slavnosti – v plzeňské diecézi úplně poprvé – neboť se jedná teprve o druhého plzeňského biskupa a otec biskup Radkovský byl vysvěcen v Praze. Díky přímému přenosu TV NOE mohlo s námi sledovat tento vzácný okamžik jistě několik dalších tisíc lidí. Otec biskup Tomáš zářil. Já jsem měl tu čest a držel jsem jako ministrant krásnou biskupskou berlu jako insigniář. Líbila se mi, že není zlatá ani stříbrná, ale že je prostá, dřevěná... Při krásné homilii otce biskupa Radkovského jsem se dozvěděl, že držím vzácnou biskupskou berlu z olivového dřeva, kterou dostal svatý papež Jan Pavel II. ve Svaté zemi a která slouží již více než šest let v plzeňské diecézi.

Svatý Jane Pavle II., přimlouvej se za církev, za naši českou církev, za plzeňskou diecézi, za nového pastýře Tomáše a za nás všechny, kteří čteme tento článek. Amen

Jenda Lukeš, bohoslovec

Foto: Marek Novák - Člověk a víra